

UZASADNIENIE

(...) S.A. w W. – Wschodni Zakład Spółki w L. w pozwie złożonym w dniu 15.07.2021 r., skierowanym przeciwko Ł. D. wniosła o nakazanie pozwanemu, aby zapłacił na jej rzecz kwotę 22.885,58 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14.01.2020 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu tego pozwu powodowa spółka wskazała, że pozwany był jej pracownikiem zatrudnionym w okresie od 01.12.2015 r. do 30.11.2019 r. na podstawie zawartej pomiędzy stronami umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku rzemieślnika w celu szkolenia na świadectwo maszynisty z miejscem świadczenia w Sekcji Eksploatacji Lokomotyw w S., a następnie od 01.02.2016 r. na mocy porozumienia stron zmieniono mu stanowisko na maszynistę stażystę w Sekcji Eksploatacji Lokomotyw w K. z miejscem świadczenia pracy w K., zaś od 01.08.2016 r. jako miejsce pracy określono Sekcję P. i Eksploatacji K. z miejscem świadczenia pracy w K.. Wskazała następnie, iż od dnia 14.12.2017 r. do 30.11.2019 r. pozwany był zatrudniony na stanowisku maszynisty pojazdu trakcyjnego z miejscem świadczenia pracy w K.. Powódka podkreśliła, iż niezwłocznie po zatrudnieniu pozwanego zawarła z pozwanym umowę na podnoszenie kwalifikacji zawodowych CTCPC-147/8 – (...), na mocy której pozwany zobowiązał się do podnoszenia kwalifikacji przez udział w szkoleniu w celu uzyskania świadectwa maszynisty, natomiast pracodawca zobowiązał się do umożliwienia pozwanemu pracownikowi odbycie szkolenia zgodnie z harmonogramem i poniesienie kosztów szkolenia w kwocie 79.808,00 zł. Ponadto powódka twierdziła, iż zatrudnienie było realizowane w związku z docelowym zatrudnieniem pracowników na stanowisku maszynisty i w trakcie przyjęcia przez pracownika zajmującego się szkoleniami byli oni informowani o zasadach i konsekwencjach takiego zatrudnienia, a koszt tego szkolenia wynikał ówczesnie z Decyzji Nr (...) Członka Zarządu ds. Handlowych (...) S.A. z dnia 11.12.2013 r. w sprawie organizowania szkoleń na licencję i świadectwo maszynisty, stanowiącej regulację wewnętrzną dostępną wszystkim pracownikom. Powódka wywodziła dalej, że pozwany zobowiązał się również do wykonywania w pełni obowiązków pracowniczych, pozostawania w zatrudnieniu u pracodawcy w trakcie trwania szkolenia oraz przez okres 3 lat po ukończeniu szkolenia, zakończonym złożeniem egzaminu kwalifikacyjnego na świadectwo maszynisty, a na podstawie § 3 ust. 2 lit. a pracodawca zastrzegł sobie prawo do proporcjonalnego do okresu pracy po ukończeniu szkolenia zwrotu kosztów szkolenia przez pozwanego w razie rozwiązania stosunku pracy przez pozwanego za wypowiedzeniem, przed upływem 3 lat od ukończenia szkolenia. Powódka podkreśliła, że pozwany pismem z dnia 28.08.2019 r. wypowiedział umowę o pracę za trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia i został poinformowany, iż będzie zobowiązany do zwrotu kosztów szkolenia w wysokości proporcjonalnej do nieprzepracowanego okresu po ukończeniu szkolenia w kwocie ok. 27.200,00 zł. Powódka wskazała, iż po ustaniu zatrudnienia, kiedy to roszczenie stało się wymagalne z dniem ustania zatrudnienia, tj. 30.11.2019 r., pismem z dnia 18.12.2019 r. pozwany został wezwany do zapłaty należności w kwocie 22.885,58 zł w terminie 14 dni od daty doręczenia wezwania, jednakże roszczenie nie zostało zaspokojone, a kwota postawionych do zwrotu kosztów szkolenia została wyliczona jako iloczyn średniego kosztu szkolenia w przeliczeniu na jeden dzień trzyletniego okresu i ilości dni nieprzepracowanych przypadających od daty rozwiązania umowy o pracę do końca trzyletniego okresu liczonego od dnia ukończenia szkolenia – ponieważ zaś pozwany złożył egzamin na świadectwo maszynisty w dniu 10.10.2017 r., to tą datę należy traktować jako dzień ukończenia szkolenia na świadectwo maszynisty, a zarazem stanowi ona początek biegu trzyletniego okresu, który pozwany był obowiązany przepracować (k. 3-8).

Sąd Rejonowy w Kielcach nakazem zapłaty wydanym w dniu 02.08.2021 r. nakazał, aby pozwany Ł. D. zapłacił na rzecz strony powodowej kwotę 22.885,58 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14.01.2020 r. oraz kwotę 3.562,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się tego nakazu zapłaty do dnia zapłaty – w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniósł w tymże terminie sprzeciw (k. 47).

Ł. D. w sprzeciwie od tego nakazu zapłaty, złożonym w dniu 21.08.2021 r., wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego sprzeciwu Ł. D. wskazał, iż nie kwestionuje faktu zawarcia ze stroną powodową umów wskazanych w treści pozwu, jednakże kwestionuje roszczenie zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. W ocenie pozwanego, strona powodowa nie ma podstaw do żądania od niego zwrotu kwoty 22.885,58 zł, albowiem nie był to rzeczywiście poniesiony przez nią koszt szkolenia. Wywodził, że strona powodowa nie poniosła w związku z jego szkoleniem jakichkolwiek dodatkowych kosztów. Pozwany twierdził, że nie dopuszczalne jest żądanie przez pracodawcę, by pracownik zwrócił mu zryczałtowane, a nie faktycznie poniesione przez pracodawcę koszty szkolenia pracownika, albowiem gdyby uznać argumentację powódki jako uzasadnioną, to należałoby przyjąć, iż pracodawca mogłaby zawrzeć w umowie szkoleniowej dowolną kwotę podlegającą zwrotowi przez pracownika, całkowicie oderwaną od wysokości faktycznie poniesionych przez pracodawcę kosztów lub nawet jeśli koszty te w ogóle nie zostały poniesione. Pozwany wywodził dalej, iż nie został zapoznany z decyzją nr (...) członka zarządu ds. handlowych (...) z dnia 11.01.2013 r., jak również z załącznikiem do tej decyzji. Wobec powyższego pozwany twierdził, iż nie posiadał wiedzy, jaka była całkowita wartość jego szkolenia oraz jak została obliczona kwota wskazana w umowie szkoleniowej, stanowiąca podstawę roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie. Podkreślił także, iż zdobyte przez niego kompetencje i uprawnienia do wykonywania pracy na stanowisku maszynisty honorowane są jedynie w (...) S.A., bowiem praca u innego przewoźnika wymaga odbycia ponownego szkolenia i zdania egzaminów u tego przewoźnika (k. 59-61).

Powódka w piśmie procesowym z dnia 10.09.2021 r. podkreśliła, że wartość kosztów szkolenia ustalona została jako algorytm arytmetyczny godzin szkolenia wynikający z godzin w harmonogramie (programie szkolenia) i cen jednostkowych zawartych w załączniku 3 do decyzji nr (...) Członka Zarządu ds. Handlowych (...) S.A. z dnia 11.12.2013 r., który był przedstawiony pozwanemu do wiadomości przy podpisywaniu umowy o pracę. Powódka podniosła także, iż zakres szkolenia i okres jego trwania, którego zrealizowanie znajduje potwierdzenie w dzienniczku przygotowania zawodowego pozwanego, stanowi podstawę do dokonania jego wyceny, w oparciu o ceny jednostkowe. W ocenie powódki, jako przedsiębiorstwo kolejowe mogła prowadzić szkolenie pozwanego we własnym zakresie, siłami własnego przedsiębiorstwa, a zatem nie ma możliwości łatwego wykazania poniesionych wydatków na szkolenie, np. poprzez zapłacone faktury, umowy z podmiotami zewnętrznymi, co nie oznacza, że takie koszty nie zostały poniesione bowiem nawet wykorzystywanie do szkolenia własnych pracowników, własnych narzędzi, w tym lokomotyw i własnej infrastruktury kolejowej stanowi poniesienie wydatków na prowadzenie szkolenia. Zdaniem powódki, nieracjonalna i nieusprawiedliwiona byłaby ocena, że pracownik może nieodpłatnie nabyć lub podwyższyć kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania rodzaju pracy uzależnionego od uzyskania kwalifikacji do samodzielnego wykonywania określonego zawodu, a możliwość nieodpłatnego sposobu nabycia kwalifikacji zawodowych dotyczy tylko umów o pracę z młodocianymi w celu przygotowania zawodowego albo stosunków pracy, w których strony nie uzgodniły obowiązku finansowej partycypacji, z czym nie ma jednak do czynienia w niniejszym stanie faktycznym. Powódka podkreśliła, że szkolenia kandydatów na maszynistę nie są tak popularne jak np. szkolenia na prawo jazdy i z tych samych względów to samo przedsiębiorstwo kolejowe musi skalkulować koszt tego szkolenia, zaś przyjęte regulacje dotyczące kosztów szkolenia są prawnie dozwolone. Powódka wywodziła dalej, iż cena i stawki za przeprowadzenie szkolenia znalazły swoje odzwierciedlenie w umowie, pracownicy mieli dostęp do informacji o podstawach ustalenia kosztów szkolenia na świadectwo maszynisty, a pozwany w sposób świadomy zatrudnił się, aby uzyskać świadectwo maszynisty, robiąc to w sposób dobrowolny i nieprzymuszony. W dalszej kolejności podnosiła, że pozwany po złożeniu pisma wypowiedzającego umowę uzyskał informację, że będzie musiał zwrócić koszty szkolenia i przedstawiono mu konkretną kwotę (k. 69-73).

Pozwany Ł. D. w kolejnym piśmie procesowym z dnia 06.12.2021 r. podniósł, że szkolenie polegało na obserwacji przez szkolącego czynności wykonywanych przez maszynistę, co w żaden sposób nie mogło przełożyć się na obniżenie wydajności pracy maszynisty, a już na pewno na wygenerowanie z powodu odbywania przez niego szkolenia jakichkolwiek dodatkowych kosztów. Pozwany bowiem nie zatrudniał dodatkowego personelu, nie wypłacał szkolącym maszynistom dodatku z tytułu prowadzenia szkolenia, nie odnotowywał opóźnień w kursach pociągów

prowadzonych przez maszynistów szkolących kandydatów, nie uruchamiał dodatkowych kursów pociągów tylko w celu umożliwienia mu odbywania jazd. Pozwany podkreślił, że szkoliło go kilku maszynistów, a maszynista szkolący kursantów nie odbywał wszystkich kursów wraz ze szkolonym przez niego kursantem (k. 92-93).

Następnie powódka w kolejnym piśmie procesowym z dnia 15.03.2022 r. podkreśliła, że sprawę dodatkowego wynagrodzenia maszynistów, którzy szkolili maszynistów w III części szkolenia na świadectwo maszynisty, określała decyzja nr (...) Prezesa Zarządu (...) S.A. z dnia 12.05.2015 r. w sprawie maszynistów pojazdów trakcyjnych szkolących maszynistów stażystów w (...) S.A. Powódka podnosiła, że z takimi maszynistami szkolącymi zawierane były umowy zlecenia, które przewidywały, że maszynista szkolący oprócz normalnego wynagrodzenia, wynikającego z umowy o pracę, będzie otrzymywał dodatek w kwocie 2,50 zł brutto za każdą godzinę szkolenia, zaś w decyzji nr (...) z dnia 01.03.2017 r. poprzednia decyzja została uchylona, a umowa zlecenia została zastąpiona dodatkiem do wynagrodzenia w kwocie 2,50 zł za każdą godzinę szkolenia. Powódka twierdziła także, iż suma czasu jazd efektywnych powoda wyniosła w styczniu 2017 r. - 48 godzin 5 minut, w lutym 2017 r. - 44 godziny 10 minut, czyli łącznie 92 godziny 15 minut, a w powyższych miesiącach maszyniści szkolący maszynistów stażystów uczestniczących w szkoleniu na świadectwo maszynisty w III etapie tego szkolenia byli uprawnieni do dodatkowego wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia w kwocie 13 zł za każdą godzinę szkolenia na lokomotywie. Powódka wywodziła dalej, że koszt szkolenia w III części to nie tylko kwota dodatkowego wynagrodzenia wypłacanego maszynistom szkolącym, ale także wartość nakładów powoda i wartość nabytej wiedzy i umiejętności pozwanego, a wartość tego etapu szkolenia wynika z kalkulacji, która znalazła odbicie w wysokości kosztów szkolenia, określonej w umowie lojalnościowej (k. 114-115).

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ł. D. był zatrudniony w (...) S.A. w W. – Wschodni Zakład Spółki w L. od 01.12.2015 r. do 30.11.2019 r. w ramach umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy. Pozwany został początkowo zatrudniony na stanowisku rzemieślnika w celu szkolenia na świadectwo maszynisty, następnie brał udział w szkoleniu na świadectwo maszynisty i wreszcie po zakończeniu tego szkolenia pracował jako maszynista.

Tak więc w okresie zatrudnienia w powodowej spółce (...) wykonywał pracę na stanowiskach: od 01.12.2015 r. do 31.01.2016 r. jako rzemieślnik, od 01.02.2016 r. do 13.12.2017 r. jako maszynista stażysta, a od 14.12.2017 r. do 30.11.2019 r. jako maszynista pojazdu trakcyjnego.

Zgodnie z Decyzją nr (...) Członka Zarządu ds. Handlowych (...) S.A. z dnia 11.12.2013 r., powódka przeprowadza szkolenia na licencję maszynisty i świadectwo maszynisty jako podmiot uprawniony do szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o licencję maszynisty i świadectwo maszynisty. (...) te odbywają się zgodnie ze szczegółowym programem szkolenia obowiązującym w (...) S.A. oraz są prowadzone przez pracowników powódki. Zakłady (...) S.A. zgłaszają zapotrzebowanie na szkolenia, przedkładając harmonogram szkolenia oraz są obowiązane do prowadzenia dziennika zajęć, rejestru wydanych świadectw zdania egzaminu maszynisty oraz rejestru wystawiania faktur dla podmiotów zewnętrznych.

W związku z zawarciem umowy o pracę strony w dniu 08.12.2015r. zawarły umowę na podniesienie przez pozwanego kwalifikacji zawodowych przez uczestnictwo w szkoleniu w celu uzyskania świadectwa maszynisty. Zgodnie z § 2 tej umowy powódka zobowiązała się do pokrycia kosztów uczestnictwa pozwanego w szkoleniu na świadectwo maszynisty w całości, określając jego koszty łącznie na kwotę 79.809,00 zł – w tym część teoretyczna - 13.095,00 zł, część warsztatowa i praca przy rewidencji taboru – 6.908,00 zł, praca przy czynnościach maszynisty – 59.806,00 zł. Następnie zgodnie z § 3 tej umowy pozwany jako pracownik zobowiązał się do wykonywania obowiązków pracowniczych i przepracowania u pracodawcy 3 lat po zakończeniu szkolenia. W tej umowie zawarto także zapis, że w przypadku, m.in. rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem przez pracownika w terminie przed upływem 3 lat po zakończeniu szkolenia pracownik zobowiązany jest do zwrotu poniesionych przez pracodawcę na jego naukę kosztów w wysokości proporcjonalnej do okresu zatrudnienia po ukończeniu szkolenia, o którym mowa w § 2, to jest lat 3 (§ 4 umowy). W załączniku do powyższej umowy powódka przedstawiła szczegółowe wyliczenia kosztów szkolenia,

składające się na koszty wskazane w umowie, koszty przeprowadzenia wykładów i szkoleń praktycznych wraz z użyciem urządzeń na wyposażeniu sal wykładowych, koszty jazdy praktycznej. Wszyscy kursanci mieli zastrzeżoną taką samą kwotę w umowie lojalnościowej.

W czasie trwania tego szkolenia pracodawca dostarczał stażystom przewidziane dla stażystów programy szkolenia na świadectwo maszynisty. Stażyści nie podpisywali programu szkolenia, a program ten stanowił załącznik do dzienniczka przygotowania zawodowego. Praca maszynisty stażysty polegała przede wszystkim na nauce do egzaminu, albowiem pracownicy nie wykonywali pracy w sposób samodzielny. W trakcie części praktycznej szkolenia oprócz pozwanego był maszynista, który nadzorował wykonywaną przez niego pracę. Staż ten był ewidencjonowany w dzienniczku oraz wewnętrznych systemach powódki.

Co do zasady maszyniści z tytułu szkolenia stażystów oraz opieki nad nimi otrzymywali dodatkowe wynagrodzenia. Początkowo osoby posiadające uprawnienia maszynisty pojazdu trakcyjnego, które spełniały wymogi do prowadzenia instruktażu maszynisty stażysty, wykonując zadania części III szkolenia, zawierały z powódką stosowne umowy zlecenia, na podstawie których otrzymywali kwotę 2,50 zł brutto za każdą godzinę szkolenia, zgodnie z decyzją nr (...) Prezesa Zarządu (...) S.A. z dnia 12.05.2015 r. Następnie zaś na mocy kolejnej decyzji nr (...) Prezesa Zarządu (...) S.A. z dnia 01.03.2017 r. pracownikom zakładów powódki, wykonującym praktyczny instruktaż maszynistów, przysługuje dodatek szkoleniowy w kwocie 2,50 zł brutto za każdą godzinę instruktażu.

W trakcie części warsztatowej szkolenia Ł. D. w grupie 4-5 osobowej zajmował się naprawą lokomotyw pod nadzorem szkolących, zaś łatwiejsze prace wykonywane były samodzielnie. Pozwany w części teoretycznej szkolenia uczył się wraz z grupą ok. 20-30 osób. Następnie zaś w części praktycznej pozwany przechodził poprzez najpierw przez etap obserwacji pracy w lokomotywie, a następnie etap prowadzenia lokomotywy pod nadzorem innego maszynisty.

Pozwany odbył część pierwszą szkolenia to jest „Staż stanowiskowy i szkolenie praktyczne” z dniem 30.04.2016 r., a część drugą szkolenia to jest „Szkolenie teoretyczne” (wykłady i zajęcia praktyczne) z dniem 22.06.2016 r. Ukończył także część trzecią szkolenia to jest „Prowadzenie pojazdu kolejowego pod nadzorem” z wynikiem pozytywnym. Ł. D. wraz z pozytywnym przejściem powyższych etapów zakończył szkolenie na świadectwo maszynisty. Pozwany zdał egzamin na świadectwo maszynisty w dniu 10.10.2017 r., a z dniem 08.12.2017 r. uzyskał świadectwo maszynisty.

Po uzyskaniu świadectwa maszynisty pozwany pracował w powodowej spółce jako maszynista pojazdu trakcyjnego. Wymagany okres trzyletni wykonywania pracy na tym stanowisku, wynikający z § 3 umowy lojalnościowej z dnia 08.12.2015r., upływał w dniu 10.10.2020 r.

Ł. D. nie przepracował jednak takiego okresu czasu, gdyż w dniu 28.08.2019 r. złożył powódce pisemne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia, tj. na ponad rok czasu od upływu 3-letniego okresu wynikającego z treści umowy lojalnościowej, który rozpoczął bieg z dniem 10.10.2017 r., tj. począwszy od dnia zdania przez pozwanego egzaminu na świadectwo maszynisty.

W tej sytuacji pozwany Ł. D. nie wywiązał się ze swojego zobowiązania wobec powodowej spółki, będącej jego pracodawcą.

Powodowa spółka w odpowiedzi na powyższe oświadczenie woli pozwanego w piśmie do Ł. D. z dnia 03.09.2019 r. potwierdziła odbiór wypowiedzenia umowy o pracę oraz wskazała, iż umowa o pracę ulega rozwiązaniu ze skutkiem na dzień 30.11.2019 r. Ponadto powódka zobowiązała pozwanego do zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę, wynikających z podpisanej umowy o podnoszenie kwalifikacji zawodowych z dnia 08.12.2015 r., pomniejszonych proporcjonalnie do okresu przepracowanego po ukończeniu szkolenia na świadectwo maszynisty, w kwocie około 27.200,00 zł.

Pozwany Ł. D. nie wycofał swojego oświadczenia woli i jego stosunek w (...) S.A. w W. – Wschodnim Zakładzie Spółki w L. ustał z dniem 30.11.2019 r. W tej sytuacji pozostały okres do przepracowania w tej spółce, wynikający z obowiązującej go umowy lojalnościowej, a trwający do dnia 10.10.2020r., wynosił 315 dni.

Po ustaniu z dniem 30.11.2019r. stosunku pracy powódka w dniu 18.12.2019 r. wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 22.885,58 zł tytułem zwrotu kosztów szkolenia, o których mowa w § 2 umowy o podnoszenie kwalifikacji zawodowych z dnia 08.12.2015 r. – w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wezwania. Pismo to zostało nadane przesyłką poleconą priorytetową poprzez operatora pocztowego Poczta Polska i została ona doręczona pozwanemu w dniu 30.12.2019 r.

Ł. D., odpowiadając na powyższe wezwanie do zapłaty w piśmie z dnia 17.01.2020 r. wskazał, iż pracodawca nie wykazał, by poniósł koszty szkolenia w kwocie 22.885,58 zł, zatem nie może ubiegać się o zapłatę tej kwoty tytułem zwrotu kosztów szkolenia.

Rzeczywiście i faktycznie poniesiona wartość poniesionych przez powódkę kosztów szkolenia pracownika - stażysty na świadectwo maszynisty wynosiła 25.128,02 zł na jednego szkolonego, co w przeliczeniu na okres 3 lat obowiązywania umowy lojalnościowej – w przypadku pozwanego trwającego od 10.10.2017 r. do 10.10.2020 r. (1096 dni) - dawało kwotę 22,93 zł za 1 dzień.

W tej sytuacji należność stanowiąca równowartość kosztów szkolenia za pozostały okres obowiązywania umowy lojalnościowej, w którym pozwany Ł. D. nie świadczył pracy dla (...) S.A. – Wschodniego Zakładu Spółki w L., tj. za okres od 01.12.2019 r. do 10.10.2020 r., stanowi kwotę 7.222,95 zł (315 dni x 22,93 zł za 1 dzień).

Dowody: decyzja nr (...) Członka Zarządu ds. Handlowych (...) S.A. z dn. 11.12.2013 r. (k. 12-22), umowa o pracę z dn. 01.12.2015 r. (k. 23), aneks do umowy o pracę z dn. 29.02.2016 r. (k. 24), aneks do umowy o pracę z dn. 01.08.2016 r. (k. 25), aneks do umowy o pracę z dn. 10.12.2017 r. (k. 26), umowa o podnoszenie kwalifikacji zawodowych z dn. 08.12.2015 r. wraz załącznikiem (k. 27-28), program szkolenia pozwanego (k. 29), dzienniczek przygotowania zawodowego Ł. D. (k. 30-33), świadectwo maszynisty pozwanego (k. 34-36), wypowiedzenie umowy o pracę przez pozwanego w dn. 28.08.2019 r. (k. 37), pismo powódki do pozwanego z dn. 03.09.2019 r. (k. 38-39), świadectwo pracy pozwanego (k. 40), wezwanie do zapłaty z dn. 18.12.2019 r. wraz z potwierdzeniem nadania przesyłki poleconej (k. 42-43), pismo pełnomocnika pozwanego do powódki z dn. 17.01.2020 r. (k. 44), decyzja nr (...) Prezesa Zarządu (...) S.A. z dn. 12.05.2015 r. (k. 116-118), decyzja nr (...) Prezesa Zarządu (...) S.A. z dn. 01.03.2017 r. (k. 119), zeznania świadka A. K. (k. 124-125), zeznania świadka B. C. (k. 125), zeznania świadka M. Z. (k. 125), zeznania świadka K. K. (k. 125), zeznania świadka P. Ś. (k. 125-126), zeznania pozwanego Ł. D. (k. 126), opinia biegłego sądowego, mgr inż. D. P. (k.198 – 217) wraz z opiniami uzupełniającymi sporządzonymi w sprawach: IV P 194/21 Pm oraz IV P 195/21 Pm tut. Sądu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych oraz dowodów ze wskazanych powyżej dokumentów, których prawdziwości żadna ze stron merytorycznie nie zakwestionowała i które również w Sądzie nie wzbudziły żadnych wątpliwości co do ich autentyczności.

Ponadto Sąd dokonując ustaleń stanu faktycznego oparł się na zeznaniach świadków: A. K., B. C., M. Z., K. K. i P. Ś. oraz zeznaniach pozwanego Ł. D.. Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom wskazanych wyżej świadków, uznając te zeznania za konkretne, stanowcze, wewnętrznie spójne i logicznie przekonywujące, a także zbieżne ze sobą, co czyni je wiarygodnymi. Co do zeznań pozwanego Ł. D. to Sąd nie dał im wiary jedynie w tej części, w której twierdził on, że nie wiedział z czego składa się cała, ogólna kwota szkolenia oraz że nie zapoznawał się z programem szkolenia, albowiem twierdzenia te są sprzeczne przede wszystkim z zeznaniami świadka A. K., którym Sąd dał wiarę i innymi dowodami w niniejszej sprawie.

Przede wszystkim zaś Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na opinii biegłego sądowego, mgr inż. D. P., sporządzonej w tej sprawie, a także na jego opiniach uzupełniających sporządzonych w analogicznych sprawach IV P 194/21 Pm i IV P 195/21 Pm tut. Sądu, z których wynika, iż wartość kosztów szkolenia na świadectwo maszynisty najbardziej zbliżona do definicji wartości godziwej oraz godziwej wartości rynkowej wynosi 25.128,02 zł na jednego szkolonego, a ponadto, że koszty szkolenia zostały rzeczywiście poniesione przez powódkę w różnych okresach czasowych w związku z tym szkoleniem.

Sąd orzekający uznał, iż opinia biegłego sądowego została opracowana w sposób prawidłowy i rzetelny. Poddaje się ona bowiem pozytywnej weryfikacji w oparciu o kryteria, takie jak: zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłych, podstawy teoretyczne opinii, a także sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonej w opinii wniosku (SN z dnia 07.11.2000 r., sygn. I CKN 1170/98). Powołany biegły w sposób nie budzący wątpliwości przedstawił sposób swego rozumowania w dochodzeniu do wniosków końcowych opinii. Ponadto podkreślić należy, iż jest on specjalistą w swojej dziedzinie, posiada odpowiednią wiedzę i doświadczenie, a swoją opinię sformułował na podstawie dokładnej analizy akt sprawy. Należało zatem uznać, iż opinia sporządzona przez biegłego sądowego, mgr inż. D. P. jest w pełni wiarygodna.

Należy zauważyć, że strony w niniejszej sprawie wprawdzie zakwestionowały tę opinię biegłego w pismach procesowych z dnia 11.09.2023 r. oraz 18.09.2023 r. (k. 227, 232-235), jednakże biegły już w opiniach uzupełniających sporządzonych w analogicznych sprawach IV P 194/21 Pm i IV P 195/21 Pm, tożsamych rodzajowo, gdyż dotyczą takiego samego sporu innych pracowników – maszynistów z powódką, będących odpowiedzią na takie same zarzuty, swoje opinie sporządzone w tamtych sprawach, a zbieżne z opinią w niniejszej sprawie, podtrzymał w całości. Treść tych opinii uzupełniających sporządzonych przez tego biegłego jest logiczna, spójna, poparta analizą akt sprawy i specjalistyczną wiedzą. Dlatego też, zdaniem Sądu, należało uznać, że strony niniejszego postępowania w żaden sposób nie podważyły opinii biegłego sądowego pod względem merytorycznym, a ich zarzuty do jego opinii stanowią jedynie gołosłowną polemikę z prawidłowymi ustaleniami biegłego.

W tej sytuacji Sąd na rozprawie z dnia 11.10.2023 r. po przeprowadzeniu na podstawie art. 278¹ k.p.c. dowodu z tych opinii uzupełniających – odpowiedzi biegłego sądowego, mgr inż. D. P. na zarzuty do opinii złożonych w sprawach: IV P 194/21 Pm i IV P 195/21 Pm tut. Sądu, pominął dowód z dodatkowej opinii biegłego sądowego, mgr inż. D. P., uznając go za zbędny i zmierzający wyłącznie do przedłużenia postępowania. Godzi się bowiem wskazać, iż sporządzona przez tego biegłego opinia zasadnicza oraz te opinie uzupełniające tego biegłego w sprawach: IV P 194/21 Pm i IV P 195/21 Pm są wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie (k. 265).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

(...) S.A. w W. – Wschodni Zakład Spółki w L. okazało się zasadne jedynie częściowo, a mianowicie co do kwoty 7.222,95 zł, a w pozostałym zakresie podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Spór między stronami niniejszego postępowania dotyczył przede wszystkim tego, czy pozwany Ł. D., były pracownik powódki, zobowiązany jest do proporcjonalnego zwrotu kosztów szkolenia na świadectwo maszynisty. Należy bowiem wskazać, iż zgodnie z zawartą przez strony w dniu 08.12.2015r. umową pozwany zobowiązał się do podniesienia kwalifikacji zawodowych przez uczestnictwo w szkoleniu w celu uzyskania świadectwa maszynisty, zaś powódka zobowiązała się do pokrycia kosztów uczestnictwa pozwanego w szkoleniu na świadectwo maszynisty w całości, określając jego koszty łącznie na kwotę 79.809,00 zł – w tym część teoretyczna - 13.095,00 zł, część warsztatowa i praca przy rewidencie taboru – 6.908,00 zł, a praca przy czynnościach maszynisty – 59.806,00 zł. Wymaga przy tym podkreślenia, iż pozwany na mocy tej umowy zobowiązał się także do wykonywania obowiązków pracowniczych i przepracowania u pracodawcy 3 lat po zakończeniu szkolenia, a w przypadku, m.in. rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem przez pracownika w terminie przed upływem 3 lat po zakończeniu szkolenia, pracownik zobowiązany jest do zwrotu poniesionych przez pracodawcę na jego naukę kosztów w wysokości proporcjonalnej do okresu zatrudnienia po ukończeniu szkolenia, tj. 3 lat.

Dokonując wykładni powyższej umowy łączącej strony niniejszego postępowania, należy podkreślić, iż zgodnie z art. 65 § 1 k.c., oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współzycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Ponadto art. 65 § 2 k.c. nakazuje w tym zakresie uwzględniać okoliczności, w tym cel jaki strony miały na uwadze przy zawieraniu umowy, na który składają się w szczególności dotychczasowe doświadczenia stron (por. wyrok SN z 4.07.1975 r., III CRN 160/75, OSP 1977, nr 1, poz. 6), ich status, czy przebieg negocjacji (por. wyrok SN z 3.09.1998 r., I CKN 815/97, OSNC 1999, nr 2, poz. 38). W ramach badania celu umowy (por. uchwała SN z 11.09.1997 r., III CZP 39/97, OSNC 1997, nr 12, poz. 191), nie jest

konieczne, aby był to cel uzgodniony przez strony, wystarcza - przez analogię do art. 491 § 2, art. 492 i art. 493 k.c. - cel zamierzony przez jedną stronę, który jest wiadomy drugiej (por. wyrok SN z 4.07.1975 r., III CRN 160/75, OSP 1977, nr 1, poz. 6). Sąd orzekający w tym zakresie w pełni podziela i przyjmuje jako własny powyższy pogląd.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, iż w chwili zawierania przedmiotowej umowy wolą stron było niewątpliwie docelowe zatrudnienie pozwanego na stanowisku maszynisty, po uprzednim jego udziale w szkoleniu w celu uzyskania niezbędnego świadectwa maszynisty. W ocenie Sądu, nie ma żadnych podstaw, aby uznać postanowienia tejże umowy za naruszające zasady współzycia społecznego, a wobec tego przedmiotowa umowa jest ważna i prawnie wiążąca dla obu stron.

Przechodząc zaś do poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, godzi się wskazać, iż pracodawca dostarczał stażystom przewidziane dla stażystów programy szkolenia na świadectwa maszynisty. Stażyści nie podpisywali programu szkolenia, ale program ten stanowił załącznik do dzienniczka przygotowania zawodowego. Ich praca polegała przede wszystkim na nauce do egzaminu, albowiem pracownicy nie wykonywali pracy w sposób samodzielny, a w trakcie części praktycznej oprócz pozwanego był maszynista, który nadzorował wykonywaną przez niego pracę. Staż ten był ewidencjonowany w dzienniczku oraz wewnętrznych systemach powódki. W trakcie części warsztatowej szkolenia Ł. D. w grupie 4-5 osobowej zajmował się naprawą lokomotyw pod nadzorem szkolących, zaś łatwiejsze prace wykonywano były samodzielnie. Pozwany przechodząc do części teoretycznej szkolenia uczył się wraz z grupą ok. 20-30 osób. Następnie zaś w części praktycznej pozwany przechodził III etap szkolenia najpierw poprzez obserwację pracy w lokomotywie, a następnie poprzez prowadzenie lokomotywy pod nadzorem innego maszynisty.

W tym miejscu wymaga podkreślenia, że pozwany odbył część pierwszą szkolenia to jest „Staż stanowiskowy i szkolenie praktyczne” z dniem 30.04.2016 r., a część drugą szkolenia to jest „Szkolenie teoretyczne” (wykłady i zajęcia praktyczne) z dniem 22.06.2016 r. Ukończył także część trzecią szkolenia to jest „Prowadzenie pojazdu kolejowego pod nadzorem” z wynikiem pozytywnym, a zatem zakończył szkolenie na świadectwo maszynisty. Następnie zaś pozwany zdał egzamin na świadectwo maszynisty w dniu 10.10.2017 r., a z dniem 08.12.2017 r. uzyskał świadectwo maszynisty. Zdaniem Sądu, mając na uwadze okres trzyletni wynikający z § 3 umowy lojalnościowej, to rozpoczął on bieg poczynawszy od zdania przez pozwanego egzaminu na świadectwo maszynisty, albowiem okoliczność ta stanowiła zasadniczy przedmiot oraz cel umowy zobowiązującej do podnoszenia kwalifikacji przez pozwanego. W tej sytuacji należy uznać, iż okres obowiązywania 3-letniego okresu lojalnościowego upływał w dniu 10.10.2020 r., albowiem już od daty 10.10.2017 r. Ł. D. zdając egzamin maszynisty wypełnił zobowiązanie podniesienia poziomu swoich kwalifikacji zawodowych. Nie może budzić żadnych wątpliwości to, że Ł. D. nie wypełnił swojego zobowiązania do przepracowania w powodowej spółce co najmniej 3 lat na stanowisku maszynisty, gdyż w dniu 28.08.2019 r. złożył powódce pisemne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia, upływającego z dniem 30.11.2019r., tj. na ponad rok czasu od upływu 3-letniego okresu umowy lojalnościowej, który jak już wyżej wskazano rozpoczął bieg z dniem 10.10.2017 r., tj. poczynawszy od dnia zdania przez pozwanego egzaminu na świadectwo maszynisty.

Zauważyć należy, że zgodnie z art. 103¹ k.p. przez podnoszenie kwalifikacji zawodowych rozumie się zdobywanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności przez pracownika, z inicjatywy pracodawcy albo za jego zgodą (§ 1), przy czym pracownikowi podnoszącemu kwalifikacje zawodowe przysługują: urlop szkoleniowy (§ 2 pkt 1); zwolnienie z całości lub części dnia pracy, na czas niezbędny, by punktualnie przybyć na obowiązkowe zajęcia oraz na czas ich trwania (§ 2 pkt 2), a za czas urlopu szkoleniowego oraz za czas zwolnienia z całości lub części dnia pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia (§ 3).

Stosownie zaś do treści art. 103⁴ k.p. pracodawca zawiera z pracownikiem podnoszącym kwalifikacje zawodowe umowę określającą wzajemne prawa i obowiązki stron, przy czym umowę zawiera się na piśmie (§ 1), a umowa, o której mowa w § 1, nie może zawierać postanowień mniej korzystnych dla pracownika niż przepisy niniejszego rozdziału (§ 2) i nie ma obowiązku zawarcia umowy, o której mowa w § 1, jeżeli pracodawca nie zamierza zobowiązać pracownika do pozostawania w zatrudnieniu po ukończeniu podnoszenia kwalifikacji zawodowych (§ 3).

Z kolei w myśl art. 103⁵ k.p. pracownik podnoszący kwalifikacje zawodowe:

- 1) który bez uzasadnionych przyczyn nie podejmie podnoszenia kwalifikacji zawodowych albo przerwie podnoszenie tych kwalifikacji,
- 2) z którym pracodawca rozwiąże stosunek pracy bez wypowiedzenia z jego winy, w trakcie podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub po jego ukończeniu, w terminie określonym w umowie, o której mowa w art. 103⁴, nie dłuższym niż 3 lata,
- 3) który w okresie wskazanym w pkt 2 rozwiąże stosunek pracy za wypowiedzeniem, z wyjątkiem wypowiedzenia umowy o pracę z przyczyn określonych w art. 94³,
- 4) który w okresie wskazanym w pkt 2 rozwiąże stosunek pracy bez wypowiedzenia na podstawie art. 55 lub art. 94³, mimo braku przyczyn określonych w tych przepisach

- jest obowiązany do zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na ten cel z tytułu dodatkowych świadczeń, w wysokości proporcjonalnej do okresu zatrudnienia po ukończeniu podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub okresu zatrudnienia w czasie ich podnoszenia.

W tym miejscu wskazać należy, iż odrębną regulacją obowiązku zwrotu kosztów szkolenia zawiera art. 22c ustawy z dnia 28.03.2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1786 z późn. zm.), zgodnie z którym przewoźnik kolejowy i zarządca mogą zawrzeć z kandydatem na maszynistę umowę zobowiązującą tego kandydata do zwrotu części albo całości kosztów poniesionych na jego szkolenie, jeżeli rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego wiążącego kandydata na maszynistę z odpowiednio przewoźnikiem kolejowym albo zarządcą nastąpiło przed ustalonym w tej umowie terminem, z przyczyny leżącej po stronie tego kandydata (ust. 1), a przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku szkolenia maszynisty ubiegającego się o uzyskanie kolejnego świadectwa maszynisty (ust. 2).

Sąd orzekający podziela w tym zakresie stanowisko wynikające z orzecznictwa Sądu Najwyższego, uznającego, że art. 22c ustawy o transporcie kolejowym nie stanowi *lex specialis* dla art. 103⁵ k.p. Skoro bowiem umowa o podnoszenie kwalifikacji zawodowych jest odrębną od umowy o pracę umową, to tym samym, mając na uwadze treść art. 353¹ k.c., statuującego zasadę swobody umów, a mającego zastosowanie w związku z art. 300 k.p., byłaby ona umową nieważną tylko wówczas, gdyby była sprzeczna z przepisami ustawy, a przede wszystkim z zasadą prawa pracy przewidzianą w art. 17 k.p. w postaci obowiązku pracodawcy ułatwiania pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21.11.2011 r., II PK 48/11, OSNP 2012, nr 21-22, poz. 259). Nie sposób zgodzić się zatem z koncepcją analizy prawnej, jakoby przepis art. 22c u.t.k., czyli ustawy o transporcie kolejowym, stanowiłby *lex specialis* względem przepisów Rozdziału III Kodeksu pracy, z uwagi na możliwość zobowiązania pracownika do zwrotu wszystkich kosztów szkolenia poniesionych przez pracodawcę, o której mowa w art. 22c u.t.k. Regulacja ta nie stoi w sprzeczności z określeniem zwrotu przez pracownika kosztów szkolenia poniesionych przez pracodawcę w wysokości proporcjonalnej do okresu zatrudnienia po ukończeniu podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub okresu zatrudnienia w czasie ich podnoszenia (por. wyrok SN z 10.05.2023 r., I (...) 36/22, LEX nr 3565857).

Należy zgodzić się z poglądem, iż nieracjonalna oraz nieusprawiedliwiona byłaby konkluzja, że pracownik może nieodpłatnie, tj. bezkosztowo nabyć lub podwyższyć kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania rodzaju pracy uzależnionego od uzyskania kwalifikacji wymaganych do samodzielnego wykonywania określonego zawodu na podstawie odpłatnej umowy o podwyższenie kwalifikacji zawodowych. Tymczasem nieodpłatny sposób nabycia kwalifikacji zawodowych dotyczy tylko umów o pracę zawieranych z pracownikami młodocianymi w celu przygotowania zawodowego (art. 194-196 k.p.), albo stosunków pracy, w których strony nie uzgodniły obowiązku finansowej partycypacji pracownika w pokrytych przez pracodawcę kosztach uzyskania lub podwyższenia kwalifikacji zawodowych lub powinności dalszego przepracowania uzgodnionego okresu pracy po ich nabyciu, pod rygorem

proporcjonalnego obciążenia pracownika kosztami szkolenia, które poniósł pracodawca. Nabycie lub podwyższenie kwalifikacji przez pełnoletniego pracownika w zamiarze zdobycia umiejętności wymaganych do wykonywania nowego zawodu, które odbywa się na podstawie odrębnej umowy prawa pracy o podwyższenie kwalifikacji zawodowych, tj. niejako obok, choć w związku ze stosunkiem pracy, wymaga poniesienia dodatkowych kosztów na takie cele przez podmioty prowadzące lub organizujące nauczanie lub szkolenie, choćby pracodawca prowadził we własnym zakresie szkolenia teoretyczne i praktyczne przy pomocy zatrudnianych w tym celu pracowników oraz z użyciem własnego zaplecza szkoleniowego w postaci środków sprzętowych, rzeczowych i lokalowych będących w jego dyspozycji. Nie powinno podlegać kwestii, że podwyższanie kwalifikacji zawodowych na podstawie zawieranych z pracownikami odrębnych umów prawa pracy przy wykorzystaniu środków osobowych i rzeczowych pracodawcy stanowi majątkowy koszt użycia własnych zasobów pracowniczych i rzeczowych pracodawcy, które z natury rzeczy nie mogą odbyć się bez poniesienia jakichkolwiek wydatków. Własne zakładowe zaplecze osobowe i rzeczowe przeznaczone lub wykorzystywane do organizacji i prowadzenia szkoleń zawodowych pozwala potencjalnie usprawnić lub obniżyć ponoszone koszty szkolenia własnych pracowników (w porównaniu do stawek oferowanych za takie same komercyjne szkolenia), którzy zatrudniani są po to, aby po pozytywnym zakończeniu procesu uzyskania wymaganych kwalifikacji zawodowych można ich dalej zatrudnić już na „kwalifikowanych” stanowiskach pracy, w tym np. w zawodzie maszynisty pojazdów trakcyjnych. (por. wyrok SN z 13.11.2019 r., II PK 81/18, LEX nr 3009701). Sąd orzekający w pełni podziela i przyjmuje jako własny pogląd, że w razie wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę przez pracownika niż to wynikało z umowy stron, ma zastosowanie zasada proporcjonalnego rozliczania kosztów szkolenia pracownika pokrytych przez pracodawcę (por. wyrok SN z 13.03.2012 r., II PK 173/11, OSNP 2013, nr 3-4, poz. 35).

Mając na uwadze powyższe ustalenia i rozważania należy stwierdzić, iż pozwany powinien dokonać proporcjonalnego zwrotu kosztów jego szkolenia na świadectwo maszynisty za okres nieświadczony przez niego pracy po ustaniu stosunku pracy w trakcie trwania 3-letniego okresu umowy lojalnościowej obowiązującej między stronami, tj. za okres od 30.11.2019 r. do 10.10.2020 r. W ocenie Sądu, za całkowicie chybione i oczywiście bezzasadne uznać należy twierdzenia pozwanego o nieważności przedmiotowej umowy, gdyż w świetle zebranego w tej sprawie materiału dowodowego pozwany niewątpliwie zaakceptował treść tej umowy, podpisując ją i miał realną możliwość zapoznania się z kosztami jego szkolenia oraz mógł bez trudności dowiedzieć się, jakie koszty oraz stawki składają się na wskazaną w przedmiotowej umowie kwotę łączną tych kosztów.

Wobec tego, że zdaniem Sądu, prawidłowa wykładnia przepisów art. 103³ k.p., art. 103⁴ k.p. oraz art. 103⁵ pkt 3 k.p. wymagała wiedzy specjalistycznej to niezbędnym było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia wysokości kosztów szkolenia pozwanego na świadectwo maszynisty, bowiem umownie ustalona wysokość spornych kosztów obciążających powódkę, ustalona do zwrotu przez pozwanego pracownika nie jest karą umowną, ale powinna być sądownie zweryfikowana po uzyskaniu opinii od biegłego z zakresu oceny kosztów szkoleń w kolejnictwie z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury i (...) z dnia 10 lutego 2014 r. w sprawie licencji maszynisty (Dz. U. z 2014 r. poz. 211 z późn. zm.), które ustala obowiązkowy czas 298 godzin tego szkolenia, w tym 240 godzin wykładów i 58 godzin zajęć praktycznych, oraz rozporządzenia tegoż Ministra z tej samej daty (Dz. U. z 2014 r. poz. 212 z późn. zm.), które przewiduje łącznie 2.000 godzin zajęć teoretycznych i szkolenia praktycznego (por. wyrok SN z 25.10.2022 r., (...) 10/22, LEX nr 3521722).

Stosując się do wskazanych wyżej wytycznych, celem zasięgnięcia wiadomości specjalnych, Sąd postanowieniem z dnia 15.03.2023 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia wysokości kosztów szkolenia pozwanego na świadectwo maszynisty (zob.k. 196). Należy przy tym podkreślić, iż opinia ta stanowiła zasadniczą podstawę ustaleń w niniejszej sprawie odnośnie należnej stronie powodowej kwoty tytułem zwrotu poniesionych kosztów szkolenia.

Powołany biegły sądowy, mgr inż. D. P. w konkluzji swojej opinii pisemnej stwierdził, iż wartość kosztów szkolenia na świadectwo maszynisty najbardziej zbliżona do definicji wartości godziwej oraz godziwej wartości rynkowej przez niego wyznaczona i rekomendowana wynosi 25.128,02 zł na jednego szkolonego. Ponadto biegły stwierdził, że koszty tego szkolenia w powyższej kwocie zostały rzeczywiście i faktycznie poniesione przez powódkę w różnych

okresach czasowych w związku z tym szkoleniem. Biegły powyższe wnioski uzasadniał tym, że koszty faktycznie poniesione na przedmiotowe szkolenie maszynisty, są kosztami koniecznymi do poniesienia i rozliczenia, ponieważ bez ich poniesienia niemożliwe byłoby zorganizowanie i przeprowadzenie takiego szkolenia i na te koszty składają się: materiały dydaktyczne rozdawane dla uczestników; sala szkoleniowa po przeliczeniu jej wykorzystania na przedmiotowe szkolenie z uwzględnieniem ilości uczestników „wykorzystujących” tą salę; praca zasobów ludzkich w części wynagrodzenia bezpośrednio związanego ze szkoleniem; praca zasobów ludzkich w części wypłaconego wynagrodzenia bezpośrednio związanego z dodatkiem dla maszynisty instruktora za czas jazdy z maszynistą stażystą; narzuty kosztów. Biegły wskazał, iż istnieją również inne kategorie kosztów ponoszone w przedsiębiorstwie, które powinny być doliczone do kosztu szkolenia, które ze względu na okoliczność, że nie były prowadzone w sposób systemowy ewidencyjnie i kalkulacyjnie, zostały uwzględnione w sposób uproszczony. Biegły w swojej opinii szczegółowo i wyczerpująco przedstawił sposób dochodzenia przez niego do konkluzji opinii. Podkreślił, że po porównaniu wartości otrzymanych wyników dotyczących wartości kosztów różnymi metodami i analizie ich uwarunkowań przyjął do dalszych rozważań dwie wartości jako wartości faktycznie poniesionego kosztu na to konkretne przedmiotowe szkolenie, spełniające najlepiej wymogi standardu wartości godziwej, a mianowicie kwotę 20.783,39 zł wg metody kosztowej z narzutami, dodatkowym obciążeniem i dodatkiem do wynagrodzenia jako wartość minimalną i kwotę 29.472,64 zł wg wartości średnioważonej jako wartość maksymalną. Następnie zaś wskazał, że wartość szkolenia na świadectwo maszynisty najbardziej zbliżona do definicji wartości godziwej oraz godziwej wartości rynkowej wyznaczona w tej opinii i rekomendowana przez niego jest średnią ze wskazanych powyżej skrajnych wartości przedziału wynosi 25.128,02 zł na jednego szkolonego z zastrzeżeniami i założeniami zawartymi w tej opinii. Biegły podkreślił, że wyliczona wartość uwzględnia wszystkie elementy rzeczywistości i faktycznie poniesionego przez (...) kosztu na przedmiotowe szkolenie, rozliczając w całości poniesione koszty, bez preferowania żadnej ze stron, dająca podobne korzyści stronom zgodnie z zasadami wzorca jakim jest wartość godziwa i / lub rynkowa wartość godziwa (zob. opinię biegłego –k.198 – 215, a zwłaszcza k.214 – 215).

W ocenie Sądu, mając na uwadze powyższe ustalenia biegłego sądowego, mgr inż. D. P., które Sąd uznał za wyczerpujące, jednoznaczne, wewnętrznie spójne i logicznie przekonywujące, a przez to w pełni wiarygodne, należało uwzględnić wartość rekomendowaną przez biegłego, zgodną z wartością godziwą w kwocie 25.128,02 zł jako wartość kosztów szkolenia przypadająca na jedną szkoloną osobę w powodowej spółce. W związku z tym, biorąc pod uwagę okoliczność, iż okres umowy lojalnościowej między stronami obowiązywał przez 3 lata, tj. od 10.10.2017 r. do 10.10.2020 r., należało stwierdzić, iż okres ten obejmował 1096 dni (2 x po 365 dni i raz 366 dni bo luty w 2020 roku liczył 29 dni). Mając to na uwadze Sąd ustalił, że wartość szkolenia przypadająca na jeden dzień obowiązywania 3-letniego okresu umowy lojalnościowej, wynosiła 22,93 zł ($25.128,02 \text{ zł} : (...) \approx 22,93 \text{ zł}$). Nie może budzić żadnych wątpliwości to, że powodowej spółce przysługuje od pozwanego zwrot kosztów szkolenia wyłącznie za nieprzepracowany przez niego okres obowiązywania umowy lojalnościowej, tj. okres po ustaniu stosunku pracy od 30.11.2019 r. do 10.10.2020 r., czyli za 315 dni. W tej sytuacji kwota należna stronie powodowej wynosi łącznie 7.222,95 zł ($315 \times 22,93 \text{ zł}$) i co do takiej kwoty tytułem zwrotu kosztów szkolenia należało uznać powództwo (...) S.A. – Wschodniego Zakładu Spółki w L. za zasadne w stosunku do pozwanego Ł. D..

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7.222,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10.08.2021 r., tj. od dnia doręczenia pozwu jako daty wymagalności roszczenia, do dnia zapłaty, orzekając jak w pkt I sentencji wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., który stanowi że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Zważywszy, iż powodowa spółka domagała się zasądzenia od pozwanego wyższej kwoty, a mianowicie 22.885,58 zł, zaś jej powództwo okazało się zasadne jedynie co do zasądzonej w pkt I wyroku kwoty 7.222,95 zł, to jej powództwo w pozostałej części, a więc ponad tą kwotę jako bezzasadne, należało oddalić, orzekając jak w pkt II sentencji wyroku.

Ponadto Sąd orzekł o kosztach procesu mając na uwadze wynik procesu zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., statuującą zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Koszty procesu w niniejszej sprawie obejmowały koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2018r., poz.265) w kwocie 2700 zł oraz wydatki w postaci kosztów opinii biegłego sądowego w kwocie 5.577,56 zł. Mając na uwadze wartość przedmiotu sporu 22.886,00 zł oraz wielkość zasądzzonego roszczenia w kwocie 7.222,95 zł, należało stwierdzić, iż powództwo (...) S. A. w W. – Wschodniego Zakładu Spółki w L. zostało uwzględnione tylko w 31 %, natomiast w 69 % zostało oddalone.

W tej sytuacji po wzajemnym skompensowaniu poniesionych przez strony kosztów zastępstwa procesowego do wysokości 31 %, co daje łącznie 62 % całej należnej kwoty, należało uznać, iż pozwanemu jako wygrywającemu proces w przeważającej części przysługuje zwrot kosztów zastępstwa procesowego w pozostałej części, czyli w wysokości 38 % należnej kwoty, co stanowi kwotę 1026 zł.

Dlatego też Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. zasądził od powodowej spółki na rzecz pozwanego kwotę 1026 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, orzekając jak w pkt III sentencji wyroku.

Mając na uwadze to, że powodowa spółka przegrała proces w 69 %, to należało ją obciążyć w takiej części poniesionymi wydatkami z tytułu kosztów opinii biegłego sądowego, czyli kwotą (...),,52 zł i taką kwotę Sąd pobrał od (...) S.A. w W. – Wschodniego Zakładu Spółki w L. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kielcach tytułem częściowego zwrotu poniesionych wydatków, orzekając jak w pkt IV sentencji wyroku.

Sędzia SR Ryszard Karczewski